Gemeente Haarlem

Raadsstuk

Onderwerp Krediet vrijgeven investeringen jaarschijf 2020 Uitvoeringsprogramma SOR 2020-2040	
Nummer	2020/457867
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare Ruimte en Mobiliteit
Afdeling	BBOR
Auteur	Postma, J.
Telefoonnummer	06-316 550 36
Email	jpostma@haarlem.nl
Kernboodschap	Eind 2017 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Openbare Ruimte 2040 Groen en Bereikbaar vastgesteld. Voor de uitvoering zijn twee Uitvoeringsprogramma's vastgesteld: het Uitvoeringsprogramma SOR 2019 en het Uitvoeringsprogramma SOR 2020-2040. De programma's bestaan uit de projecten en activiteiten die bijdragen aan het Haarlem van 2040: een stad met een prettige openbare ruimte die duurzaam is en is voorbereid op klimaatveranderingen. Een stad die de Haarlemmers, bezoekers, het buitengebied en de natuur met elkaar verbindt. En een stad die economisch en sociaal sterk verbonden is met de regio. Het college werkt aan voorbereiding en uitvoering van de maatregelen voor de periode 2020 tot 2025. Bij de Programmabegroting 2020-2024 heeft de raad financiële middelen beschikbaar gesteld voor het realiseren van de maatregelen uit het UVP SOR, zowel in het Investeringsplan als in de exploitatiebegroting. Om het uitvoeringsprogramma 2020-2040 te kunnen realiseren stelt het college de raad voor om een deel van de investeringsruimte die voor 2020 is opgenomen in het Investeringsplan vrij te geven. Het betreft de voorbereidingskredieten voor de maatregelen die in 2020 starten. Dit maakt het mogelijk om deze maatregelen voor te bereiden en vervolgens te realiseren.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Beheer wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Raadsbesluit Vaststellen Structuurvisie Openbare Ruimte 2040 Haarlem Groen en Bereikbaar (2017/477571), 21 december 2017 - Informatienota Voorgenomen aanpak Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) (2018/136418), commissie Beheer 26 april 2018

	- Raadsbesluit Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Openbare ruimte 2019 (2018/818603), 31 januari 2019 - Opinienota Principekeuzes Uitvoeringsprogramma 2020-2040 Structuurvisie Openbare Ruimte 'Groen en bereikbaar' (2019/607192), commissie Beheer 3 oktober 2019 - Collegebesluit vaststellen uitvoeringsprogramma 2020-2040 Structuurvisie Openbare Ruimte (2019/813762), 26 november 2019 - Afdoen moties 'Groen groener groenst' (2018/788999) en 'Nassaulaan toekomstbestendig' (2019/87466) en toezegging (on)mogelijkheden aanpak Emmaplein en toegang volkstuinen (2019/048515), commissie Beheer 12 december 2019
Besluit College d.d. 26 mei 2020	Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. ……. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: Voor de realisatie van de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Openbare Ruimte 2020-2040 een krediet vrij te geven van € 615.000 vanuit IP post SOR.00 (duurzame mobiliteit) en voor € 615.000 vanuit IP post SOR.01 (water, groen, klimaatadaptatie, ecologie). de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

De gemeenteraad van Haarlem stelde in 2017 de Structuurvisie Openbare Ruimte 2040 (2017/477571) vast. In de SOR worden strategische keuzes gemaakt voor de openbare ruimte. Centraal staat de ambitie om te komen tot een groen en bereikbaar Haarlem.

De uitvoering van de SOR is in inmiddels in volle gang. Om de doelen van de SOR te realiseren werkt de gemeente met Uitvoeringsprogramma's. In 2019 is een meerjarig Uitvoeringsprogramma SOR 2020-2040 vastgesteld. Voor de eerste vijf jaar (2020-2025) bevat dit programma concreet

uitgewerkte maatregelen. Een deel van deze maatregelen wordt in 2020 voorbereid. Hiervoor is het vrijgeven van voorbereidingskrediet noodzakelijk. Het college vraagt de raad om de kredieten vrij te geven om deze maatregelen voor te bereiden.

2. Voorstel aan de raad
Het college stelt de raad voor:

Voor de realisatie van de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Openbare Ruimte 2020-2040 een krediet vrij te geven van € 615.000 vanuit IP post SOR.00 (duurzame mobiliteit) en voor € 615.000 vanuit IP post SOR.01 (water, groen, klimaatadaptatie, ecologie).

3. Beoogd resultaat
Uitvoering geven aan de maatregelen met een voorziene start in 2020 uit het Uitvoeringsprogramma SOR 2020-2024. Met deze maatregelen zetten wij stappen richting de aantrekkelijke, groene en bereikbare stad die de gemeente met de Structuurvisie Openbare Ruimte voor ogen heeft.

4. Argumenten
1. De middelen voor uitvoering van het UVP 2020-2040 zijn voorzien in het Investeringsplan 2020-2024
Bij het opstellen van het coalitieprogramma en het vaststellen van de SOR zijn middelen gereserveerd voor de uitvoering van de SOR. Bij de Programmabegroting 2020-2024 zijn deze middelen opgenomen in exploitatiebegroting en in het Investeringsplan. Hierbij is het budget voor zowel voorbereiding als realisatie van de maatregelen gereserveerd. De nu aangevraagde voorbereidingskredieten passen binnen de door de raad vastgestelde middelen uit het IP.

Het college stelt de raad voor om voor 2020 middelen vrij te geven uit:
- SOR.00 Duurzame mobiliteit

In het investeringsplan is budget beschikbaar om het mobiliteitssysteem van de stad te verbeteren door het stimuleren van OV, voetganger en fiets en het meer beperken van de rol van de auto. Bijvoorbeeld door fietsparkeren te verbeteren in de binnenstad, bij R-nethaltes en treinstations, regionale snelfietsroutes aan te leggen en kansen te onderzoeken voor het realiseren van een hub bij knooppunt Buitenrust.

- SOR.01 Water, groen, klimaatadaptatie en ecologie

In het investeringsplan is budget beschikbaar om de openbare ruimte te vergroenen volgens de doelen van de Structuurvisie. Bijvoorbeeld door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, het opknappen van ambassadeursplekken, het realiseren van ontbrekende schakels in de hoofdbomenstructuur en het versterken van recreatie.

In het IP wordt onderscheid gemaakt tussen het budget SOR Mobiliteit en het budget SOR Groen. In de praktijk dragen maatregelen uit het UVP vaak bij aan beide doelen. Het herinrichten van een stadsstraat stimuleert bijvoorbeeld duurzame mobiliteit, maar zorgt ook voor vergroening van de

openbare ruimte. En het instellen van een milieuzone is gericht op het selectieve toegang van gemotoriseerd verkeer, maar heeft ook positieve gevolgen op verblijfskwaliteit en stadsnatuur. Dit geldt voor veel maatregelen uit het UVP.

Omdat het onderscheid tussen 'groenmaatregelen' en 'mobiliteitsmaatregelen' niet goed te maken is, stellen wij voor om de maatregelen uit het UVP te bekostigen uit de beide budgetten, met een 50/50 verdeling.

2. De omvang van de gevraagde kredieten sluit aan bij de voorziene kasritmes uit het UVP 2020-2040
Voor de voorbereiding en uitvoering van maatregelen in de periode 2020-2025 is kredietverlening noodzakelijk. Specifiek gaat het om kredieten voor de maatregelen waarvan de voorbereiding start in 2020. Voor deze maatregelen wordt met deze gebundelde aanvraag het krediet aangevraagd voor de eerste jaarschijf (de voorbereidingskredieten).

De omvang van het vrij te geven krediet volgt uit een actualisatie van het kasritme uit het Uitvoeringsprogramma SOR 2020-2040 (vastgesteld in college d.d. 26 november 2019). Voor enkele maatregelen wijkt het kasritme beperkt af door een verschuiving van IP- naar EP-budget. Deze verschuiving wordt bij de actualisatie van het IP geëffectueerd.

3. Maatregelen uit het UVP dragen bij aan realisatie van de doelen van de SOR
In het UVP 2020-2040 zijn maatregelen opgenomen die ervoor zorgen dat er uitvoering wordt gegeven aan de SOR doelstellingen. Het Uitvoeringsprogramma SOR 2020-2040 is in 2019 vastgesteld en maatregelen kennen in een aantal gevallen een doorlooptijd van meerdere jaren. Om in 2020 maatregelen voor te bereiden is kredietverlening noodzakelijk.

In de onderstaande tabel geven wij weer voor welke projecten op dit moment voorbereidingskrediet wordt aangevraagd. Dit betreft de maatregelen die op IP-budget drukken en in 2020 starten. Wij benoemen de maatregel, het totale gereserveerde IP-budget voor deze maatregel in de Programmabegroting en het voorbereidingskrediet dat nu wordt aangevraagd.

Maatregel uit UVP SOR 2020-2040	**Gereserveerd IP-budget voor deze maatregel (2020-2025)**	**Waarvan benodigd voorbereidingskrediet (2020)**
2020/2 - Opknappen Ambassadeursplek Emmaplein/Koepelkathedraal	€ 300.000	€ 60.000
2020/7 - Fietsparkeren binnenstad	€ 2.925.000	€ 425.000
2020/9 - Korte termijn oplossing fietsparkeren OV Spaarnwoude	€ 200.000	€ 50.000
2020/15 - Fietsnetwerk: uitvoeringsmaatregelen n.a.v.	€ 1.146.000	€ 100.000

verkeersonderzoek Vijfhoek		
2020/17- Korte termijn maatregelen fietsparkeren bij OV Stationsplein	€ 125.000	€ 125.000
2020/18 - Lange termijn maatregelen fietsparkeren bij OV Stationsplein	€ 5.000.000	€ 100.000
2020/20 - Faciliteren groei busverkeer; onderzoek en inrichting (o.a. knooppunt Buitenrust/zuid-oost)	€ 5.000.000	€ 100.000
2020/32 (adaptieve maatregel) - Instellen van Milieuzone	€ 380.000	€ 100.000
2020/A1 - Aan te spreken budget voor adaptieve maatregelen, onder voorwaarde van externe cofinanciering	€ 1.320.000	€ 160.000
Budget onvoorziene kosten	€ 300.000	€ 10.000
Aangevraagd voorbereidingskrediet	**-**	**€ 1.230.000**

4. Realisatiekredieten volgen met een aparte aanvraag aan de raad
De raad zal op een later moment worden gevraagd om de realisatiekredieten voor de maatregelen vrij te geven. We richten er op om waar mogelijk de aanvraag voor realisatiekredieten van verschillende kleinere maatregelen te bundelen in één aanvraag. Voor de grote maatregelen gaan wij uit van een aparte aanvraag voor realisatiekrediet per maatregel.

5. Risico's en kanttekeningen
De kostenramingen en planningen zijn globaal
Voor de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma 2020-2025 is een globale inschatting gemaakt van de benodigde financiële middelen en capaciteit. Met name voor projecten die in samenspraak met externe partijen (o.a. buurgemeenten, provincie) worden uitgevoerd kunnen kosten hoger of lager uitvallen. Dit geldt eveneens voor de benodigde capaciteit aangezien nog niet goed is in te schatten wat de gevraagde capaciteit is voor deze samenwerkingsprojecten.

De coronacrisis kan impact hebben op planning en kosten
De coronacrisis raakt aan de voorbereiding van projecten. De gemeente werkt maatregelen uit in samenspraak met de bewoners van onze stad. De afgelopen periode bleek dit minder goed mogelijk omdat participatie geen (of beperkt) doorgang kon vinden. Het is nog onduidelijk wanneer de mogelijkheden hiertoe weer worden verruimd. Om te komen tot gedragen projecten kiest het college voor maatwerk. In sommige gevallen kan participatie op een andere manier plaatsvinden (bijvoorbeeld digitaal). De impact op de planning en eventuele hogere kosten door het anders organiseren van participatie zijn op dit moment nog niet bekend.

Beheerslasten kunnen stijgen na realisatie van de maatregelen

De maatregelen uit het UVP zorgen voor een hogere kwaliteit van de openbare ruimte. Dit kan effect hebben op de onderhoudsbegroting. Als onderdeel van de uitwerking van elke maatregel maken wij inzichtelijk wat de impact is op de geraamde beheer- en onderhoudslasten.

6. Uitvoering
Na de kredietverlening volgt de voorbereiding van de genoemde maatregelen uit het UVP 2020-2040.

7. Bijlage: voortgang maatregelen UVP SOR 2019 en UVP SOR 2020-2040
In de bijlage bij deze aanvraag voegen wij een beknopte weergave van de voortgang van de maatregelen uit de Uitvoeringsprogramma's van de SOR.

Hierin tonen wij de maatregelen uit het UVP 2019 die doorlopen in 2020 en de maatregelen uit het UVP 2020-2040 die worden voorbereid en uitgevoerd in de periode 2020-2025. Bij elke maatregel geven wij een indicatieve planning in de vorm van het voorziene start- en afrondingsjaar. Ook geven wij de huidige status weer volgens de definities uit het Haarlems Civiel Planproces.

Eind 2020 is er meer bekend over de voortgang van realisatie van de maatregelen. Op dat moment informeren wij de Raad met een meer uitgebreide voortgangsrapportage.